

Adrian Miroiu. Udrea și Mazăre – dar Dragnea și Vâlcov

written by [Adrian Miroiu] | October 28, 2018

Într-un fel, toate aceste patru personaje au ceva în comun: au primit condamnări, uneori chiar definitive, pentru fapte de corupție. Toate patru au sfidat legile acestei țări; dar, cum justiția încă funcționează, au fost sancționate, iarasi potrivit legilor. Numai că între cele primele două și celelalte două personaje e o diferență fundamentală.

Udrea și Mazăre s-au plasat totuși sub legi. Le-au încălcat, dar apoi s-a dovedit că, până și lor – ființe care credeau despre ele că vin dintr-o alta lume – li se poate aplica legea. Au încercat atunci să ocolească justiția, au făcut tot posibilul să evite o condamnare la închisoare – iar când nu au mai putut să își scape pielea au fugit din țară; vrând astfel să scape de lege. Dar chiar fuga lor înseamnă că, totuși, legea e deasupra lor, e mai puternică și decât Udrea și decât Mazăre.

Nu a fost cam nimic nou în ambele povești. Așa s-a întâmplat și cu alții cărora li s-a părut la un moment dat că sunt deasupra lumii. Până și pentru Adrian Nastase a fost așa. Până și Ion Iliescu sau Petre Roman au fost chemați să dea seamă în fața unui judecător pentru faptele lor (chiar dacă nu există încă sentințe: ceea ce e important e că toți acești oameni au recunoscut, au admis că legile acestei țări sunt legi și pentru ei).

Cu Dragnea și Vâlcov e însă altceva. Ambii sunt condamnați, primul chiar definitiv. Dar ambii dețin – Vâlcov fără măcar să fi fost ales – demnități importante în statul român. Nu s-au retras pentru a aștepta sentința definitivă, așa cum cred că ar fi trebuit să se întâmple dacă în viața publică ar mai fi existat ceva de felul rușinii sau chiar onoarei (îmi vine să îmi retrag vorba: ce oroare!), în genere dacă spațiul public ar mai fi avut ceva urme de moralitate.

Ce îi diferențiază pe cei doi de Udrea și de Mazăre este că aceștia nu acceptă că legea este deasupra lor. Nu: ei sunt deasupra legii, deasupra

regulilor și normelor care funcționează în societate. Voi spune, oarecum pretențios: deasupra instituțiilor sociale – acel ceva care unește toți membrii societății și creează ordinea socială. Ei nu se apără ca tot cetățeanul obișnuit, în tribunal, pentru faptul că au încălcat legea. Dimpotrivă: dacă au încălcat legea, atunci ei vor să schimbe legea încât faptele lor să nu mai poată fi pedepsite. Nu ei trebuie să respecte legea, ci legea trebuie să se muleze după ei. Acesta e sensul luptei de aproape doi ani cu justiția din țară, de la Ordonanța 13 încoace.

Problema gravă nu este aceea că ei vor să se afle deasupra regulilor atunci când e vorba de un interes special al lor, de exemplu că nu vor să ajungă la închisoare. Problema gravă este că ei au ajuns la concluzia că **în general** regulile sociale – chiar și cele fundamentale – nu mai sunt pentru ei ceva dat, la care să se raporteze atunci când vor să acționeze într-un fel, ci sunt doar un instrument prin care pot să își apere orice interese, manipulându-le așa cum doresc. Zice vreo lege că lucrurile stau într-un anumit fel? – nu contează, căci dacă eu vreau ca ea să fie altfel, atunci așa va fi.

Sigur, când ești legiuitor asta pare-se să fie datoria ta: să faci legi. Numai că e o pervertire a rolului tău să schimbi legea fiindcă interesele tale meschine – iar nu cele colective – te îndrumă într-o anumită direcție. (E și mai pervers să vrei să schimbi chiar Constituția, punând-o în slujba poftelor tale, așa cum s-a întâmplat de curând.)

Așa că morala felului în care cred că e bine să ne raportăm la poziționarea lui Dragnea și Vâlcov e mult mai importantă decât cea legată de cele două personaje, oricât de înalte ar fi funcțiile lor azi. Este vorba de apărarea unor principii fundamentale (unii le-ar zice meta-constituționale) – acelea care privesc o întrebare veche de mai bine două milenii privind viața publică: cine ne păzește de cei care trebuie să ne păzească? Cu vorba poetului Iuvenal: **quis custodiet ipsos custodes?**